

Cumartesi
26
EYLÜL
1942

SAYI - 1137 - SENE 4
TELEFON: 23300
TELGRAF: İstanbul İkdam
ADRES: CAGALOĞLU
NURUOSMANIYE
CADDESİ No. 54
ABONE 3 aylık 450 6 aylık 750 yıllık 1400

İKİDAM

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

BÜTÜN AYAKKABILARINIZI
YENİ POSTAHANE KARŞISINDAKİ
ALTIN TOP
Mağazasından alırsanız daha
SAĞLAM ve ŞİK KUNDURALARI
En ucuz fiyatlara giymek olursunuz

DİL BAYRAMI

Kurultayın 10 uncu yıldönümü bugün her tarafta kutlanacak

Kafkasya'ya iniş başladı

Almanlar iki işi bir arada çıkarmaya mı hazırlanıyorlar?

Kafkasyada eğer İngilizler harp durumuna müdahale etmezlerse Alman inişini dardarmak her halde güç olacaktır.

Yazan: ŞÜKRÜ AHMED

Kafkasyada Alman hamlesi tekrar hızlanmıştır. Cenup taarruz ordusu Hazar kıyısından, orta Kafkasyadan ve Novorossiysk'den aşağıya üç isikmette ilerlemek yolunu aramaktadır. Galip bir ihtimal ile Grozni petrol kaynakları pek yakında ele geçirilecek ve bundan sonra Alman hedefini Bakü ve Batum teşkil edecektir. Sovyetlerin Kafkasyadaki Alman askarını bundan öteye durdurmaya çok büyük kuvvetlerinin mevcut olduğunu zannetmiyoruz. Eğer İngilizler Ortasarkın emniyetini korumak mülahazası ile ilen Kafkasyadaki harbe müdahale etmezlerse kanunlardan önce Alman ordusunun Kafkasyaya istilasını tamamlaması galip ihtimal dahilindedir.

Almanlar, Kafkas istilasını başarmak için çok büyük ölçüde kuvvete muhtaç değildirler. Büyük kuvvetlerle asılması iktiza eden bölgeleri aşmışlar ve Stalingrad kesiminde muvaffakiyeti sağlama başladıkları ve Novorossiysk, Terekci geçip sevküleceği ehemmiyetle noktaları yapıp ilerlemeye başladıkları son bir büyük kuvvet ihtiyacından kurtulmuşlardır.

Almanların Kafkasyaya imeleri dört bakımdan kendileri için hayati ehemmiyettedir: A - Sovyet Rusyayı Hazar, Volga yollarından mahrum bırakmak,

B - Ortasark ve Hindistanı tehdit altına almak,

C - Kafkas petrol, maden, yün ve hububat kaynaklarını işletmek ve Karadeniz muvasalas ve münakale emniyetini açmak,

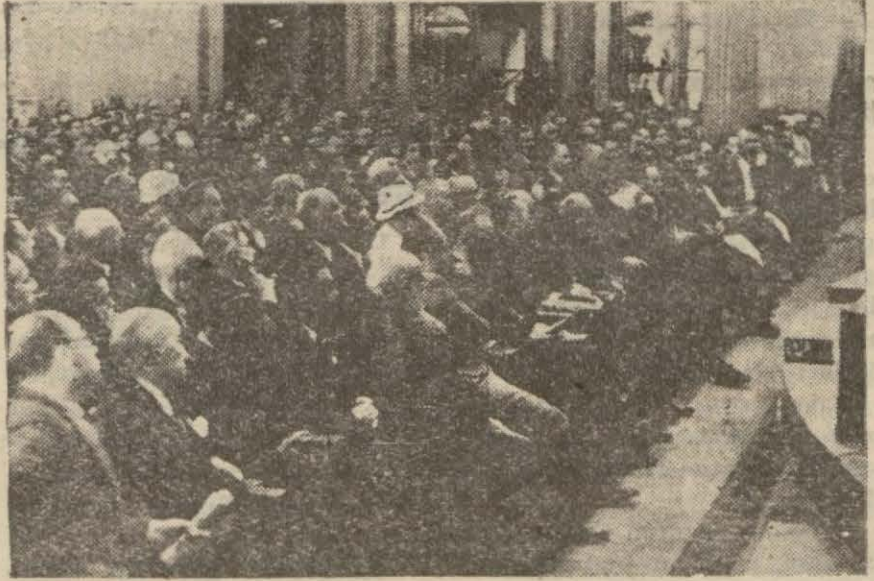
D - Japonya ile muvasala temin etmek ve muktedir harbinin temelini kurmak.

Bunun içindir ki, hattâ Rus müdahalesi Kafkasyada çetin olsa ve İngilizler dahi harbe müdahale etse Almanlar Kafkasyaya imek, bunun askeri, siyasi, iktisadi neticelerini kazanmak tevecchüsüne girişmek mecburiyetindedirler. Yine Kafkasyaya imeleri ile merkez ve şimal Rusyasını karşı olan askeri durumlarında hiçbir alaka aramamak gerekir.

Almanlar belki de galip ihtimal ile bir yandan Kafkasların istilasını tamamlamak teşebbüsüne girişirken bir yandan da Sovyet şimal ve merkez ordularını gemberelemek, imha etmekte gayretini güdecek, önümüzdeki 6 - 7 harp haftasını buna tahsis edeceklerdir. Ancak netice almak mümkün olacak mı, Rus ordusu imha olunabilecek mi? Bu ayrı bir bahistir. Fakat, Almanların yolların hallerine rağmen bu neticeyi almak gayretine teşebbüs edecekleri ve Rusların da ellerinden gelen bütün imkânlarla mukavemet etmek gayretinden geriye daimiyecekleri muhtemeldir.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Dil Kurumu mensupları bu sabah Ebedî Şefin muvakkat kabrine bir çelenk koyacaklar

Türk Dil Kurultayının ilk tarihi toplantısından bir intiba

Bugün, Dil Bayramımızdır. Ebedî Şef Atatürk'ün Türk dilinde tasarladığı büyük inkılabın ilk hamlesi on sene evvel bugün Dil Kurultayının Dolma bahçe sarayında toplanmasıyla başlamış ve başarılmıştır. Türk dili bu sayede pürüzlerden ve parazit kelimelerden ayıklanmış, hakiki zenginliğine kavuşmuştur.

Yine bu sayededir ki Türk dili sadeleşmek ve güzelleşmek yolunda bugünkü haline ulaşmıştır, gün geçtikçe de hakiki benliğine kavuşmakta ve zenginleşmektedir. Bundan dolayı Dil Kurultayının toplanacağı gün Dil Bayramı olarak kabul edilmiş ve o zamandanberi her sene kutlanmıştır.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Atlantikte

Alman - Japon harp gemileri birleştiler

Bu suretle iş birliği artık artmış oluyor

Berlin 25 (A.A.) — Alman ordusu baş kumandanlığı aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Müstereken yapılan deniz hareketleri çerçevesinde olmak üzere, Japon harp gemileri Atlantikte hareket yapan Mühver kuvvetleriyle temas etmişlerdir. Alman harp gemileri, Japonların harbe girişimdenberi Hind denizinde Japon kuvvetleriyle iş birliği yapmaya başladıklarını, Japon denizaltılarının meydana çıkışı, mevcut iş birliğinin şimdiki Atlantik'te de tesmilne mümkün olacaktır.

Bir Japon denizaltısı bir Alman üssüne gelmiş ve müteakiben kendisine dönmek için tekrar denize açılmıştır.

FAKİRLERE ŞEKER TEVZİİ

İmkânsız olduğu anlaşıldığından vazgeçildi

Ankara 25 (İkdam muhabirinden) — Evvelce çocuklara fakir ailelere şeker tevzi için üç buçuk milyon lira tahsis edilmişti. Bu tevziat imkânsız olduğu anlaşıldığından sarfımaaz edilmştir.

Bu paranın hastaneler ihtiyacı veya lüzum hası olursa Kizilaya tahsis edilmesi muvafık görülmüştür.

Amerikan Elçisi Ankaradan ayrıldı

Ankara, 25 (İkdam muhabirinden) — Amerikan elçisi bu akşamki toros ekspresle memleketine önceki akşam şehrinizden ayrılmıştır.

SUIKAST DAVASI

Bugün Temyizde mürafaa var

Suçlular kendilerine müdafii tayin etmediler

Ankara 25 (İkdam muhabirinden) — Ankarada Atatürk bulvarında Alman büyük elçisi Fon Papene karşı yapılan suikast davası dosyasının mürafaaesi yarın (bugün) saat 9 da Temyiz mahkemesi birinci ceza daireesinde başlayacaktır.

Akdurrahmanın avukatı Şakir Ziya barodan çıkarılmış olduğundan müddeiumumilik Abdurrahmana yeni bir müdafii seçmesi lüzumunu bildirmiştir.

Fakat kendisi bugüne kadar yeni bir müdafii tayin etmiş değildir. Diğer suçlular Süleyman, Pavlov ve Kornilof da müdafii tayin etmemişlerdir.

Mürafaa usulen alenidir. Bunun için fiirdiplomatik ve mat- (Devamı 3 üncü sahifede)

Dün gece Abanozda bir cinayet işlendi

Azime isminde bir kadın sevgilisi Niyaziyi sofraya bıçağıle öldürdü

Dün saat 19.15 te Tariaşında Abanozda Güler sokagında bir kadının bir erkeği vurup öldürmesi ile neticelenen bir cinayet işlenmiştir.

Yaptığımız tahkikata göre hadise şöyle cereyan etmiştir. Güler sokagındaki umumî evlerin 9 numaralı dairedinde çalışan Azime uzun bir müddetten beri sabikahlardan Galatah Niyazi ile sevmektedir. Niyazi sık sık Azimenin yanına gelir ve saatlerce beraber kalır. Azime hiç bir erkeğe karşı göstermediği büyük bir muhabbetle Niyaziye bağlıdır. Her defa Niyaziye bir parça daha meylenmekte ve onun sık sık umumi eve gelmesine sebep olmaktadır.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Millî Şef

Dün 58 inci doğum yılını idrak ettiler

Millî Şefimiz Reiscumhur İsmet İnönü dün 58 inci doğum yıllarını idrak etmişlerdir.

Millî Şefimiz İsmet İnönü, 25 Eylül 1884 tarihinde İzmirde doğmuşlardır.

Bu münasebetle aziz Millî Şefimizi capdan kutlular, kendisine daima başımızda geçecek uzun ve saadetli yıllar dileriz.

Moskovaya göre

İkinci cephe için Vâziyet çok müsait

Amerika sonbahar gelmeden cephenin açılacağını söylüyor

Kayışef 25 (A.A.) — Bütün cephelelerdeki hal hazır durum Almanların kayışlarını telâfi etmekte güçlüğü uğradıklarını göstermektedir. (Devamı 3 üncü sahifede)

SOVYETLERE GÖRE

Stalingrad harbi

Alman taarruz ordusunun sol kanadı üzerindeki tazyik ziyadeleşti

Bir haftada 25 bin Alman öldürüldü

Moskova, 25 (A.A.) — Sovyet ordusu Stalingrad cephesinde şehrin batı kenarında düşmanın yaptığı taarruzları püskürtmüştür.

Mozdok cephesinde Almanların Rus müdahale hatlarına sokulma teşebbüsleri acın kırılmamıştır.

TEŞEBBÜS SOVYETLERİN ELİNDE Vasington, 25 (A.A.) — Stalingradın şimal bahanesinde Rusların Alman ordusunun sol kanadını üstündeki tazyikleri ziyadeleşmiş ve düşmanın tank ve piyade kuvvetlerini Stalingraddan çekmek zorunda bırakmıştır. Almanlar Stalingrad önünden geri aldıkları kuvvetleri Stalingradın şimal batı yanına göndermek suretiyle ilerlemiş ve devan ederek Rusları durdurmağa çalışmaktadırlar. Rusların projelerinin ne olduğu bilinmemekte beraber Alman evine hareketini yamuk ve Alman kuvvetlerini sol kanaddan vurarak şimdiki alene ayı içinde bulunduran muhasarayı kesilmek niyetini güttükleri aşikardır.

ON GÜNLÜK ALMAN KAYBI Moskova, 25 (A.A.) — Moskova radyosu bugünkü yayımında kizilordun, Alman mukavemetine rağmen, batı ve merkez cephelelerinde taarruzlarına devam ettiğini bildirmektedir.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Türk siyaseti

Bir İngiliz Mecmuası Diyor ki:

Türk milletin, gerektiği zaman yurdunu korumak için iâşe bakımından ne vaziyette kalırsa kal-sın şiddetle döğüşecek harpçi bir millet olduğuna şüphe yoktur

İngiltere bu sene memleketimizden daha fazla mal alacak

Londra, 25 (A.A.) — Londra-da çıkan Ekonomist memuası bir yazısında diyor ki:

"Türkiyenin hareket tarzı İngilterede her zaman layık olduğu gibi takdir edilmemiştir. Fakat bu memleketin 1939 İktisadında imzalanan karşılıklı yardım muahedesi ile bugünkü askerimiz olmasına rağmen harbe

girmemesinden doğan hayal-sukutu ne kadar umumî olmuştur harbin çeşitli seyrine bakmaya rak İngilterenin müttefiki olmağa devam etmesi de o derece umumî bir memnunluk doğurmuştur. Bahsettiğimiz hayal-sukutunun başlıca sebebi Ortasark durumu ile bugünkü askerimiz olmasına rağmen harbe

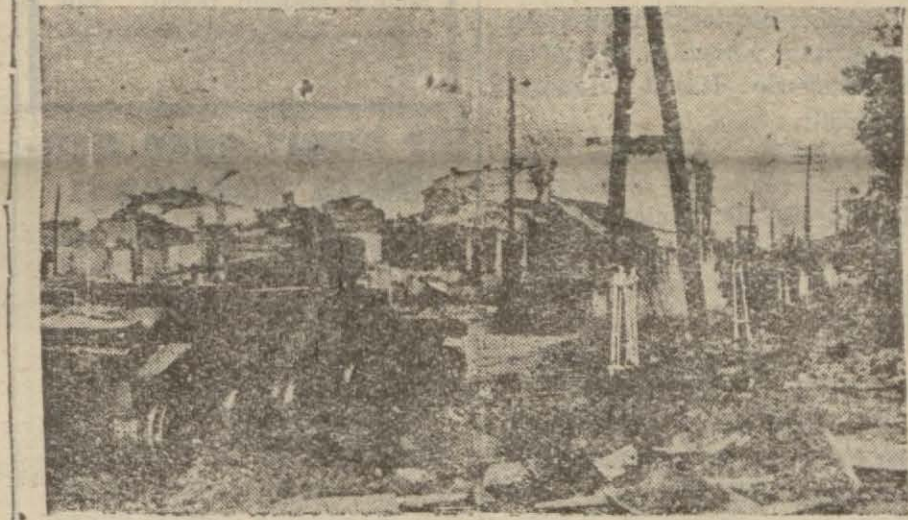
(Devamı 3 üncü sahifede)

ALMANLARA GÖRE

Kafkas harekâtı

Taarruzları püskürterek yeniden bazı toprak kazanları elde edildi

Stalingradda da mevziler alındı

Şark cephesinde yıkık

Berlin, 25 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Kafkasyada Alman ve müttefik kuvvetleri düşman taarruz

ları püskürterek yeniden toprak kazanları elde etmişlerdir.

Kafkasya kıyıları açığında düşman deniz hedeflerinin bombardımanı sırasında iki Rus yük gemisi bombalarla ağır hasara uğratılmıştır.

Stalingrad bölgesinde hücum kit'aları çetin savaşlardan sonra sokakları ve başka müstahkem stratejik noktaları işgal etmişlerdir.

Şimal cephesinde düşmanın (Devamı 3 üncü sahifede)

Günün Tenkitleri

KARNELİ ve KARNE-SİZ EKMEK

Selâmi İzzet SEDES

Şahlanan piyasa nihayet genî azya aldı; gelecek neslin dilinde bir efsane mahallüku sayılacak inanılmaz bir suret gösteriyor. Bir yandan en yağız yarış hayvanlarını geri bırakacak bir hızla dört nala koşarken, bir yandan da stratosfere erişen bilgilerin balonlarını alçakta bırakarak bir hafiflikle yükseldiğe yükseliyor.

Bu hız kesmek, bu yükselişi önlemek kabil midir? Değil midir? Bunu İktisat ve Ticaret Vekilliklerinin müşavirlerine, bu işin mütehasssalarına bırakalım; ancak Kocaali ve Edirne vilâyetlerinde, hattâ Balıkesirde, Bursa'da ekme serbest iken İstanbul'da karneye bağlı kalmasının bir tek iyiliği kaldı; Gevri mahdud vatandaşlar, fakir halk üç yüz gram ekmeğini on yedi kuruştan tedarik edebiliyor; yoksa dolaylarımızda ekme serbest iken İstanbul'da karneye bağ-lamanın başka haydası ve doğrusunu isterseniz manası da kalmamıştır.

Yakınlarda bir gün İstanbul'da da karne kaldırılacağı muhtakkak gibidir. Ancak kar-neler kalktığı gün ekmeğin bugünkü miktarının yetmiş, seksen, hattâ yüz kuruşa satıl-mıyacağını henüz kimse temin edecek durumda değildir; belediye narahını ise bir ekmeğin buhranı doğurması beklene-bilir.

İstanbul'da da, Ankarada da, İzmirde de ekmeçlerden kar-nenin kaldırılmasına taraf-tarız; Mahdud gelirli vatandaşlarla fakirlerin korunması şartı ile.

Vilâyetler yalnız ve yalnız mahdud gelirli fakirlere karne vermek ve bunu mu-bakkal vermekdiler.

Vandel Vilki Rjev cephesini ziyaret etti

Moskova, 25 (A.A.) — Vilki Rjev cephesini ziyaret etmiştir. İlk hatlar arkasında bulunan Vilki, istihkamları tekkik etmiş ve o gün alınan esirlerle konuşmuştur. Kendisine cephe kumandanı Lâib Uzerio refakat etmekte idi. 36 yagında olan bu kumandanın mezeyelleri Vilki üzerinde büyük bir tesir bırakmış-

(Devamı 3 üncü sahifede)

AKINTIYA KÜREK

Üç gaye, üç netice!

Dağılık, kayakçılık sporlarını korumak gayesi ile kurulmuş bir Dağılık Kulübümüz vardı.

Kapıları, halka, deniz sporlarını sevdirmek ülküsile açılmış bir «Moda Deniz Kulübü» müz vardı.

Temelleri, biniciliği ihya etmek muradile atılmış bir «Sipahi Ocakı» müz vardı. Bugün bunlardan birisi gaz'no, diğeri dans salonu, üçüncüsü de kumarhanedir. Dağılık kulübünün salonlarında: «Küçük dağlar ben yarattım!» diyen kodamanlar, şampanya tokuşturur, Sipahi Ocakında yapılan müsabakaların «hareket kumandası» hakem tabancasıyla değil, cazband tokmağıyla verilir. Ve Deniz Kulübünde moda haline giren «yüzme müsabakalarının en hararetlisi, bakara masasında vuku bulur.

Biz, biniciliğin, dağ ve deniz sporlarının bu kulüpler tarafından korunup yükseltilmesinden

çoktan ümidi kest'k. Arzumuz ise hakiki cehrelerine el sürmek değil, sadece cehrelerindeki maskeleri indirtmekten ibarettir.

Atlar, dağlar ve denizler, kendi isimlerini, sahte birer hüviyet cüzdanı gibi taşıyan bu kulüpleri dolduran zevata: — Bizim namımızda ne işler görüyorsunuz?.. diymiyecekleri için, onların koruyamıyacakları bu hakkı müdafaa etmek bizlere düşer. Fakat, bu manevi suistimalin hesabını soracak ma-kam malûm olmadıgına göre, o müessesesahiplerinin insaflarına sığınmaktan başka çaremiz yoktur: Bu itibarla, onlardan rica edelim, müesseselerine, yaptıkları işe uygun birer isim bulsunlar. Zira o kulüplerin kapı-

(Devamı 3 üncü sahifede)

SULTAN REŞAT VE İTTİHATÇILAR

Yazan: ZİYA ŞAKİR No 11

Enver paşa, derhal siiri alarak o tarhiye sadrazam olan Taht paşaya getirmiş:
— Bunu neşredersen halkın üzerinde çok iyi bir tesir husule getirir.

Demistir... Bunun üzerine de bu siiri parlak bir surette dercetmeleri için gazete ve mecmualara el altından emirler vermiştir.

Bu mesele, biraz da Sultan Reşadın karakterini tayin etme ye bir delildir.

★
Bu hükümdar, en büyük vasfı, hissiyatını saklamakta gös termiştir. Yüzlerce insanın (İdam) evrakını imza eden, ve bunlardan bir tek tanesinin bile (haklı) veyahat (haksız) olduğunu tahkika lüzum görmeyen Sultan Reşadın, kendisine (Paşasahı Derviş Nihat), (Şehriyani Melek Haslet dedirtebilmesi, cidden büyük bir maharet eseridir.

Asıl garibi şurasıdır ki, kendisini hem saray dahilinde ve hem saray haricinde siddetle ta kip ettiren Sultan Hamit bile onun hakkında çok garip bir hüküm vermiş. Ve bir gün ondan habesederken:

— Bizim birader o kadar kanaat sahibidir ki, kendisine bir tekke seyhlığı versem, memnuniyetle kabul eder. Ve onunla iktifa eyler... Fakat muhitinde kiler, ağgözlükler ediyorlar. Ona mütemadiyen akıl hocalığı yapıyorlar. Kendi ikballerini, benim ölümümle temin etmek istiyorlar.

Demistir.

Halbuki Sultan Hamidin bu mütealezi, kat'iyyen doğru değildir. Sultan Reşat, gerek sehza delik, gerek veliahtlık ve gerek hükümdarlık zamanında hiç kimseden akıl öğrenmeye lüzum görmemiştir. Ancak, kendisini öyle göstermeye çok büyük bir maharetle idare etmiştir.

Bu fikrimiz, belki biraz garip gelir. Fakat bize bu düşüncüyü veren onun saltanat makamına geçmek için müteaddit defalar yaptığı teşebbüslerdir. Veyahut hariceten yapılan teşebbüslere muvafakat göstermesidir... Fakat bu zeki ve hissiyatını saklamakta çok mahir olan zat bütün bu vaziyetleri o kadar iyi idare etmiştir ki, hiç bir zaman Sultan Hamidin eline kat'i bir delil vermemiştir... Hafiyelerin yüzlerce, binlerce ve belki de yüz binlerce jurnallarına rağmen, daima ve daima masumiyetini muhafaza etmiş. (Derviş Mehmet) lüğini muhafaza etmiştir.

Sultan Hamidin saltanat devrinde, (Arkadi) vapuru ile sürülenler müstesna olmak üzere:

1 — İlk Fransızca Hocası - Sakizli Ehem Paşa.

2 — Hesap hocası - Namık Paşa.

(Daha var)

En nihayet bu çocuğun cesedi getirildiği zaman, omuzundaki ırice bir beni görmüşler: «Eyvah, evlâdım! İşte evlâdımız budur. Nasıl öldü? Nasıl öldü?» diye çırpınmaya başlamışlar.

Bu iddia üzerine ölünün arkadaşı hemen yakalanmış. Tahkikat, tahkikat! Bütün deliller aleyhinde...

Dinlenen şahitler iki arkadaş Sijot nehrî kenarında gördüklerini söylüyorlar. Mahkûmu da tanııyorlar.

Bir anlık çocuklar sakallanmışa başlamışlar. Mahkûm çocuk arkadaşını kolundan tutup arafa sürüklemeye başlamış: «Seni boğacağım! Seni boğacağım!» diye bağırmağa başlamış.

İki adamla bir kadın mahkûmun böyle tehditler savurduğunu sarahatle işitmişler. Bu şahadetleri dinleyen mahkeme de idam kararını vermiş.

Çocuk mavi gözlerle bana bakıyordu. Kolunu koluma geçir mişti. Nasıl bir gün evvel Bil Porter'in koluna girdiyse öyle... Gerdüyan arkamızda, goriorda bir aşağı, bir yukarı dolayıyorduk.

Dedi ki:
— Evet, hakkımda söylenen

oluz üç sene zarfında İstanbul'da muhtelif yerlere sürgün edilen cem'an yekûn (735) kişiden hiç olmazsa (600 kişisi), (Velihaht Reşat efendi) nin uğruna kurban girmiştir.

Hiç şüphesiz ki bunlardan bir kısmı, hafiyelerin serilerine ve iftiralarına uğramışlardır.

Fakat büyük bir kısmı, hakikat (Velihaht) ile gizlice münasebetler tesisine, ve Sultan Hamidi hal' ederek onun yerine (Reşat efendi) yi tahta geçirmeğe uğraşmışlardır. Bu maksatla da muhtelif teşekküller kurmağa çalışmışlardır.

(Velihaht Reşat efendi) senelerce, saltanat hayali ile yaşamıştır. Fakat son derecede cür'etsiz olduğu için, bu tahtı hayale karşı atlamamıştır.

Hattâ onu içiş etmek için kurulan teşekküllerden bir kaç o kadar kuvvetlenmiştir ki, eğer kendisi biraz cesaret gösterebilmiş olsaydı, bir anda Sultan Hamidi tahtından devirebilirdi. Fakat onun tereddütleri ve titimsizliği hem kendisini senelerce Dolmabahçe sarayının o kesvetli veliaht dairesine hapsetmiş, hem de bir çok müteşebbislerin felaketlerle neticelenmiştir.

★
Sultan Mecidin şehzadelerinin tahsil devreleri kısmen beraber ve kısmen ayrı geçmiştir. Şhazade Hamit efendi, ilk zamanlarda büyük biraderi Murat efendi ile tahsile başlamış... Fakat derslerine muntazam çalışma diği için bir hayli geri kalmış ve büyük biraderinden ayrılmıştır.

Reşat efendi ise, kendisinden bir sene sonra okumaya başladığı halde derslerine muntazam bir surette yetmişmiş... Hattâ bazı derslerde Hamit efendiyi geçmiştir.

Üç şehzade, hemen hemen aynı hocalardan ders almışlardır. Bu hocalar da, şunlardır:

1 — İlk okuma ve (İlmihal) hocası - Gerdankiran, Hoca Ömer efendi.

2 — Arabi dersleri hocası - Akkâh Hoca Hasan efendi.

3 — Fars hocası - Dağıstanlı Şerif efendi. (Bu zar, 1293 sene sinde, yani Sulhan Hamidin tahat çıktığının ilk senesi içinde Mihhat paşa ile diğer vökela aleyhinde meşhur (Saddıklar isyanı) nı tertip eden ve sonra (Arkadi vapuru) ile sürgün edilen (Güröü Şerif efendi) değıldir.)

4 — İlk Fransızca Hocası - Sakizli Ehem Paşa.

5 — Hesap hocası - Namık Paşa.

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

Vurgunu önleyecek tedbirler

İstihsal bölgele- rinde fiat tesbiti zaruri görüldü

Belediye iktisat müdürlüğü mevcut kadrosuna ilâve edilen 9 memura bugünkü işe işlerini istenilen şekilde idare etmenin mümkün olma dığını, bihassa fiat kontrol-lerinin yapılamayacağını alâkadarlara bildirmiş. Aldığı cevapta bugünkü bütçe durumunda müdürlüğe yeni bir tahsisat verilemeyeceği kaydedilmiştir. Bunun için belediye iktisat müdürlüğü şimdilik kontrol müstesna diğer işe işlerini mümkün olan düzenle tedvir etmekte- dir.

Alakadarların söylediğine göre esasen piyasayı kontrol işi ile vurgunculuğu önleme imkân görülmektedir. Çünkü tacirler getirdikleri malları fazla fiatla aldıkları söylemekte ve yanlış fatura tanzim etmektedirler. Bu suretle gıda maddesinin mahallindeki fiatı anlaşılamamaktadır. İktisat müdürlüğü günün alâkadarlara bildirdiğine göre vurgunculuğu önlemek için istihsal bölgelerinde belediyelerin iktisat müdürlüklerinin faturaları kontrolü ve sahte fatura tanzimi ne müsaade etmemesi lâzım gelmektedir.

Alâkadarlar istihsal bölgelerindeki toptan (satış) fiatlarının resmen tesbiti için müracaatlarda bulunacaklardır.

Bir hırsız gece sandıkta yakalandı

Üç gün evvel cezasını doldurarak hapisshaneden çıkan sabıkalardan Ahmet evvelki gece saat 3 te Galata İskele caddesinde 28 numaralı Mihala ait tütünkü dükkanına damdaki kiremitleri kaldırarak bir delik açmak suretile girmiş ve yak- tığı bir mumun ışığında dükkan dan çalıp götürceği şeyleri top lamağa başlamıştır. Bu esnada devriye gezen iki polis içerdeki işi gören hırsızın girdiği yeri araştırmışlar ve aynı yerden kendileri de içeri girmişlerdir. Sabıkalı Ahmet, boş sandıklar- dan birine saklanmak istemiş de polisler tarafından yakalanarak müddeiumumiliğe teslim edilmiştir.

Bir hırsız gece sandıkta yakalandı

Üç gün evvel cezasını doldurarak hapisshaneden çıkan sabıkalardan Ahmet evvelki gece saat 3 te Galata İskele caddesinde 28 numaralı Mihala ait tütünkü dükkanına damdaki kiremitleri kaldırarak bir delik açmak suretile girmiş ve yak- tığı bir mumun ışığında dükkan dan çalıp götürceği şeyleri top lamağa başlamıştır. Bu esnada devriye gezen iki polis içerdeki işi gören hırsızın girdiği yeri araştırmışlar ve aynı yerden kendileri de içeri girmişlerdir. Sabıkalı Ahmet, boş sandıklar- dan birine saklanmak istemiş de polisler tarafından yakalanarak müddeiumumiliğe teslim edilmiştir.

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

GÜNÜN İÇİNDEN...

Fiyat panığı karşısında..

Yazan: HAYRİ MUHİDDİN

Kış gelmeden hemen her keskin yüreğine, haklı olarak, tasası düşmüştü. Bu gidişle işe durumunu ne olacak?

Her aile bakanın ve her çalışan adamın dimağını bu sual, vakitsiz düşmüş karlar gibi, üşüttü.

İşte tam kışa girerken, sanki korkulan başa geliyormuşcasına, zahire, fiatlarında panige benzer bir hal baş göstermiş bulunuyor.

Piyasa adeta fiyevr hezeyanlarına düşmüş gibi abuk sabuk sayıklayan bir durumdadır. Zahire fiatlarının koğuş karyolaları basındaki fiat grafiğine her göz attıkça dehşetle sıçramaktan kendinizi alamıyorsunuz ve telaşa:

— Doktor!
Diye koridorlara fırlayorsunuz.

Bir çokları ise bu hastalığın doktorluk bir hastalık olmaktan geçtiğine inanıyorlar.

Halbuki piyasada gerçekten ümit söndürücü bir yıkım ve panik olsa bile, hasta başında, soğukkanlı kalabilmek, tehlikeli hakikati görebilmek için, vazi-femizdir.

Evet, fiatlar, ortada bir sebep yokken, saat başında fırlıyor. Fakat acaba ortada gerçekten bir sebep yokken mi?

Teshis koymak istersek, bir sebep değil, çok sebep olduğuna derhal görürüz.

En önce, tam kışa girdiği an olması bile "müthiş bir sebeptir. Çünkü zahire piyasasına, bu müthiş bir abanmaya sebeptir.

İhraç mallarını taşıyış

Bir susam partisinde toz toprak bulundu!

İhraç edilen yağlı tohumlara yabancılardan karıştırıldığı gümrükler beşmüdürlüğüne tesbit edilmiştir. Son günlerde Necip Hancıya ait bir susam ihraç partisinde külliye miktarında toz toprak bulunmuştur. Keyfiyet, Ticaret Vekaletine bildirilmiştir. İhraç mallarını taşıyış ağır cezayı müstehzimidir. Bundan böyle, diğer ihraç mallarının ihracından evvel esaslı muayene edilmesi kararlaştırılmıştır.

Parti Nahiye kongreleri ay başında başlayacak

Dün, Karagörmük ve Çayır-dere Ocak kongreleri yapılmış, yeni idare heyeti seçimleri tamamlanmıştır. Bugün de Çırcır ile B. Kılıçlı'nın, yarin Kartalın, Pazar günü de Kâğıthane Köyü, Mecidiyeköy ve Pendik Ocak

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

(Daha var)

2000 kişiye parasız yemek

Tacirler belediyeye müracaat ederek vaziyeti bildirdiler

Şehrimizin tanınmış tacirleri bu kış şehrin en münasip bir yerinde günde iki bin yoksula ucuz yemek verebilecek bir lokanta açmağa karar vermişler ve bu kararlarını belediyeye bildirmişlerdir. Belediye tacirleri, her türlü kolaylığı göstermektedir. Belediye tacirleri bir fakir ölçüsü tesbit etmelerini bildirmişlerdir.

Tesbit edilecek evsafı olan 2000 kişiye birer kart verilecek bunlar her gün bu lokantada muayyen saatlerde bedava yemek yiyeceklerdir.

Kakao yağı vurguncusu tevkif edildi

Cihangirde Yeni Yuv'a apartmanında 5 numara oturan ve Tahtakelede Hasircılar caddesinde şekerleme mağazası sahibi Panayot Kangelidis evvelki gün kakaoyağı satışında ihtikâr yaparken cürümüşhâlet halinde yakalanmış ve milli koruma müddeiumumiliğine verilmiştir.

Kangelidis, getirttiği kakao yağını, maliyet fiatına nazaran kilosı 647 kuruşa satması lâzım gelirken 13 liraya satmaktan suçludur.

Suçlu, dün, milli koruma müddeiumumiliğince yapılan sorgusunu müteakip tevkif edilmiştir.

Kristal Gazinosu gene mahkemeye verildi

Taksimde Kristal gazinosu sahibi, dün, müşteriden fazla para almak suçile milli koruma mahkemesine verilmiştir. «Hacıbey» namile maruf bir şahsın işlettiği bu gazino iki ay kadar evvel yine milli koruma mahkemesine verilerek neticede gazinonun 7 gün müddetle kapatılmasına karar verilmiştir.

Dün gazino sahibi ile garsonunun duruşması ikinci milli koruma mahkemesinde yapılmıştır. İddiaya göre evvelki akşam gazinoya giden Zeki Uyanık adında bir yarım liralik bir şişe rakı içtiği halde kendisinden, tarife fazlası ile para almıştır. Bundan başka, bütün şikâhlerin meze ile verilmesi i-cap ederken müşteriden ayrıca meze parası da almıştır.

Neticede, mahkeme, gelmiyen bir şahidin celbi için başka güne bırakılmıştır.

Sinemacıların zam isteği reddedilecek

Sinemacılar bir heyet teşkil ederek belediyeye müracaat etmişler ve bugünkü fiatların beş sene evvelki sinema fiatlarına iecanı, yani mevcut fiatlara beşer kuruş ilâvesini istemişlerdir.

Alâkadarların söylediğine göre belediye enucümeni bu talebi ilk toplantısında reddedecektir.

Pamuk döküntüleri ihracında çıkacak ihtilaflar

Pamuk döküntüleri ihraç edilirken kontrole tâbi tutulması kararlaştırılmıştır. Bu işten meydana çıkacak ihtilafları halletmek üzere bir hakem heyeti teşkil edilmiştir. Heyet, İstanbul ihraçat başkontrolörü Sadi Dileğin başkanlığında Sümerbank fabrikaları iplik şefi Salâhattin Soysallıoğlu, Çukurova pamuk ihraçatçıları birliğinden mensucak mühendisi Celâlettin Edige ve İstanbul Ticaret Odasında Hasan Övünğ'ten mürekkeptir.

Sıra yumurtaya mı geldi?

Son zamanlarda şehre az miktarda yumurta gelmeğe başladığından fiatlar yükselmeye yüz tutmuştur. Esasen yükseltilen yumurta fiatlarının son haftada sandık başına 10 lira kadar

DIŞ POLİTİKA

İtalyanın vaziyeti..

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

İtalya ile bir gün İngilterenin muharebe edeceğine ihtimal verebilmek için her halde ortada pek kuvvetli sebepler olmak lâzımdır. Halbuki şu son yedi sene evveline gelinceye kadar 935 İtalya ve Habes muharebesi - İngiltere ile İtalya arasında öyle keskin siyasi bir düşmanlık belirmemiştir. Sonradan olan siyasi husumet nihayet 940 da Avrupa Fransanın yıkılması sırasında malum olduğu üzere askeri sahada da düşmanlığa döktüldü. İtalyanın felâket arifesinde Fransa harp ilân ettiği gibi İngiltere ile de muharebeyi göze aldığı görüldü. Halbuki geçen harpte İngiltere ile İtalya, Fransa müttefik bulunuyorlardı. Daha evvel de Akdenizde İtalyan öyle İngiltere ye aleyhtar bir davası yoktu. Fakat şu son yedi sekin senelik devre İtalyanın İngiltereye karşı düşman olduğu devredir.

İtalya her biri 35 bin tonluk em yeni zirhları yapmağa kalkarken Roma gazeteleri de bu zirhları yapıp bittikten sonra Akdenizde artık İngiliz donanmasına yer kalmıyacağını yazıyorlardı. İtalya - Habes harbi sırasında ise İtalyada İngilizler aleyhine söylenmedik söz kalmamıştır. Nevil Chamberlain'ın Almanya ile japonya ile olduğu gib İtalya ile de anlaşmak yolunda çalıştığı hatırlardır. Fakat artık İtalya şarkı Afrikada büyük bir imparatorluk kurmuştu. İtalyanlar artık Hind denizi sahillerine indiklerini söylüyorlardı. Bu hal bir gün İtalya ile İngiltereyi silâhlı düşman ol- dular.

Fakat bu haller rastgele değildir. İtalyanın da Almanya ile iş birliği kurması, Alman tarafında İtalyandan istifade etmek istemesi hep tabii görülen keyfiyetlerdir. İtalyanın şimali Afrikadaki yerleri bu harpte İngiltereyi vurmak için Alman tarafının pek ziyade işine yarayabileceği gibi Akdenizde de İtalyan donanmasından istifade edilecekti. Zaten Libyanın ehemmiyetini de İtalyanlar Almanlardan öğrenmiş değillerdir. Daha çok evvel Libyanın ileride oynayacağı rol yalnız oraya İtalyadan gönderilecek muhacirleri yerleştirmek değil, müs-takbel harpte İngiltereye karşı alınacak vaziyette alâkadar sa-yılmıştır. Onun için şu son sene İtalyan askerî - siyasi bakımdan türlü tesisatla hazırlanmasına çalışılmıştır.

İtalya Akdenizdeki vaziyeti ile elindeki adalarla, Afrikadaki yerlerle mühim bir deniz ve hava üssü demekti. Tabiidir ki böyle büyük bir harpte İngiltereye karşı İtalyanın da kavgaya girmesi Almanya için uygun gelmiştir. Evvelce Alman generalleri hep etmişlerdi ki Akdenize hakim olmadıkça Libyada başarılarak Mısra doğru istila tasavvurları tahakkuk ettirmeğe maddi imkân yoktu. Vaktile Napolyon'un da Mısra muvaffak olamayışı Akdenizde kat'i hâkimiyeti elde edemeyişinden ileri gelmemiş miydi?

Fakat bahsi bu zamana getirmek lâzım. İtalyanlar çok iş gördüklerini ve mühverin müşterek davası uğrunda çok fedakârlıklara katıldıklarını düşünüyorlar. İtalyadaki neşriyat ileride neelerin alınmak istendiğini, İtalyanın büyük bir imparatorluk kurmadıkça bu harpten memnun çıkamayacağını anlatmaktadır. Harp ise daha bitmemiştir. Fakat bu neşriyat manalıdır. İtalyanların çabuk bir zafer ümidi ile bu kavgaya girmiş olmaları yirmi yedi aydanberi uğradıkları zayâtın bundan sonra olsun telâfi çareleri bulunup bulunmadığını düşünmeğe başladıkları anlaşıyor.

yükseldiği görülmüştür. 1440 adetlik yumurta sandığı 58 - 60 liradan 68 - 70 liraya çıkmıştır. İstanbul'da günlük yumurta gelışı 150 - 200 sandıktır.

ANKARA HABERLERİ

Muhtaç çiftçiye tohumluk dağıtılıyor

Ziraat Vekâleti tohumluk miktarını 30 bin tona çıkardı ve Banka vasıtasıyla tevziata başladı

Ankara, 25 (İkdam Muhabirinden) — Ziraat Vekâleti tohumluk miktarını 30 bin tona çıkardı ve Banka vasıtasıyla tevziata başladı. Ankara, 25 (İkdam Muhabirinden) — Ziraat Vekâleti tohumluk miktarını 30 bin tona çıkardı ve Banka vasıtasıyla tevziata başladı.

Ekim mevsimi geçmeden tevziatın tamamlanması için tedbirler alınmıştır. Tohumlukları mahallerine gönderme ve dağıtma işi masraflı Ziraat Vekâletine ait olmak üzere Ziraat Bankasına verilmiştir.

Alman profesörü konferans verdi

Harp ve sulh cerrahisini anlattı

Ankara, 25 (İkdam Muhabirinden) — Şehrimizde bulunan Alman Profesörü Dr. Zaverbung bugün saat 16 da Nümu-ne hastahanesinde Şhihiye Müsteşarı ve 20 den fazla doktorun huzurunda çok alaka uyandıran bir konferans vermiştir.

Profesör bu konferansında harp cerrahisinin umumi hatlarını çizerek teferrüata girmiş, sulh ve harp cerrahisi arasındaki farkları ve cephe hekimii ile cephe gerisi hekimii arasındaki vazife noktasından mevcut farkları anlatmıştır.

İnhisarlar Vekilli seyahate çıktı

Ankara, 25 (İkdam Muhabirinden) — İnhisarlar Vekilli R. Karadeniz bugün şehrimizden trenle Samsuna hareket etti. Vekil Karadeniz havalisinde bir tetkik seyahati yapacaktır.

Askerliğini yapmayanlar memur olamayacak

Ankara, 25 (İkdam Muhabirinden) — Adliye Vekâleti, teşkilatına yaptığı bir tamimle askerlikte muvazzaflığını yapmamış veya ihtiyata alınmamış veya çürüğe çıkarılmamış olanların asaleten memur olarak tayinlerine imkân bulunmadığını bildirmiştir.

Diğer Vekâletler de bu mealede tamimler yapmışlardır.

Hıfzıssıhha dairesi reisliği

Ankara, 25 (İkdam Muhabirinden) — Sıhhat Vekâleti Hıfzıssıhha dairesi reisliğine Reis muavini Dr. Bilâl İdil tayin edilmiştir.

Kafkasyaya iniş başladı

(Başmakaleden devam) — Bu itibarla, Alman - Sovyet harbinin sonbahar hamlesine ve en kritik devresine girmiş bulunduğundan şüphe edemeyiz. Birincikânuuna kadar gerek Kafkaslarda, gerek Rus cephesinin diğer kesimlerinde alınacak netice hiç şüphe yok ki harbin istikbalî bakımından gerek Almanya, gerek müttefikler hesabına birçok hükümler vermeye müsait olacak ve ikinci dünya boğuşmasını mukadderatını milletler ve taraflar hesabına bir hayli aydınlatmış olacaktır. Bunun içinde ki, harbin şümüzdeki 6 - 7 haftalık seyri taraflar için hayati bir ehemmiyeti haizdir ve Kafkasları Almanlar eline düşmesi bir hayli değişikliğin kaynaklığını teşkil edecek mahiyet ifadesi içindedir.

ŞÜKRÜ AHMED

GÜNÜN MESELELERİ

Volga'nın iktisadî ve sevkulceyşî ehemmiyeti

Volga nehri Rusyanın can damarıdır. Stalingrad'ın karış karış müdafaa edilmesinin baş sebebi bu nehri elden çıkarmamaktır

Yazan: M. RASİM ÖZGEN

Volga nehri, Sovyet Rusyanın, iktisadî ve sevkulceyşî de, bir hayat damarıdır. Rusya, Stalingradı kaybederse, Volga nehri, Ruslara hizmet etmek noktasından, bütün ehemmiyetini kaybeder ve bu defa, bu büyük nehir, Almanlara faydalı olur.

Volga nehri, Moskovanın şark taraflarında akmağa başlar ve bir kavış çizdikten sonra, «Kazan» şehrinde bir dörsek vücutu alır ve cennub şarkie doğru yola çıkar. Bu yola, bazı yerlerde, göl manzarası arzeder. Sağ sahilde, gittikçe dikleşir ve öyle bir vaziyet alır ki, Stalingrad'da, Volga nehri, bugün, birer ışık ticaret merkezidir.

Sovyet Rusyanın, meşhur üniversitesiyle bir ifran merkezi olan Kazan şehri, Volga nehri, nın kenarındadır. Bu şehirde, muazzam kiliseler, ehemmiyetli keşişhaneler, Müslümanlara ait bir çok mescitler, camiler vardır.

Sovyetlere Göre Almanlara Göre

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bir rus birliği, 10 gün süren hararet sırasında, üç meşhur meşhur ele geçirmiş ve 5000 den fazla alman öldürmüştür. Almanlar, blok-havızlar ve tel örgüler gereksinimi için emektirler. Çarpışmalar ekseriya göğüs göğüs olarak gelişmektedir.

VORONEJ KESİMİNDE

Moskova, 25 (A.A.) — Voronej cephesindeki kesimlerden bir çoğunda şiddetli muharebeler devam etmektedir. Sovyet kitaları son günlerde zaferlerini mevzileri sağlamışlar ve müstesad alman hücumlarını püskürtmüşlerdir. Yüzlerce alman öldürülmüş veya esir edilmiştir. Ayrıca düşmanın ganimet de alınmıştır.

ALMAN UÇAKLARI

Londra, 25 (A.A.) — Londra ve sair yerlerden Alman haberler, Stalingrad için en tehlikeli günler geçtiğini bildirmektedir. Almanlar, ordularının başlıca ağırlığını Kafkaslar üzerinde toplamışlardır. Çünki Stalingrad'da yapılan taarruzlar kendilerine pek ağır kayıplara mal olmuştur.

Kızıldönü Kumandanlarından general Zinavet, Almanların bundan önce gün evvel Stalingrad üzerine gönderdikleri tayıra sayısının üçte birini kullanmağa başladıklarını bildirmiştir. Alman propagandası, milleti Stalingradın rusların elinde kalabileceği fihine şüphelerle, BİR HAFTALIK ALMAN KAYIRI

Moskova, 25 (A.A.) — Tass ajansının bir telgrafı, geçen hafta Stalingrad muharebesinde 25 binden fazla almanın öldüğünü bildirmektedir.

Dün gece Abanozda bir cinayet işlendi

(Baş tarafı birinci sayfa)

Dün de saat 14,30 da Azime-nin yanına gelen Niyazi bir akı sofrası ile karşılaştı. Geç vakte kadar beraber rakı içerler. Fakat Niyazi sofradan sarhoş olarak kalkarken Azimeye bayağı gözlerle muhtelif şekilde tekliflerde bulunmuştur. Bu sözlerden son derece sinirlenen Azime ile Niyazi arasında başlayan söz kavgası kızışmış, rakı masası üzerinde bulunan bir sofa biçimindeki alan Azime Niyaziye 4 yerinden yaramağı ve «Ölüyorum, yetişin!» diye bağırarak sevgilisini kenar içinde kapısından dışarı atmış ve merdivenlerden yuvarlamıştır.

Umumi evdeki bütün kadın ve erkekler odalardan dışarı fırlamışlardır. Derhal zabıta haberi verilmiş ve gelen imdadı sıhhi otomobili ile kaldırılan yaralı Niyazi Beyoğlu hastahanesinde ölmüştür.

Polisler Azimeyi tutmak isterken pencereyi kıran Azime polislerin üzerine de tabak, bardak, eline ne geçirmişse atmış, nihayet odada polisleri atacak bir şey bulamayınca zabıta memurlarına teslim olmuştur.

Müddeiumumilik hadiseye el koymuştur.

Volga üzerinde, az olmakla beraber, bin metre uzunluğunda muazzam demiryolu köprüleri vardır. Almanlar, Stalingrad'ı ele geçirdikten sonra, bu köprüleri, tayıralara iyi birer hedef teşkil ettikleri için, tehlike altına gireceklerdir.

Volga nehri, senede, 145 ile 170 gün arasında, buz kitleleri ile örtülü bulunur. Böyle iken, Rusyanın, birinci derecede bir ticaret yoludur. Bu su yoluyla, şimalden, hububat, kereste, mey ve gelir ve cennubtan da petrol nakledilir. Bu nehrin kenarında bulunan 16 inci asrın kaleleri, bugün, birer ışık ticaret merkezidir.

Sovyet Rusyanın, meşhur üniversitesiyle bir ifran merkezi olan Kazan şehri, Volga nehri, nın kenarındadır. Bu şehirde, muazzam kiliseler, ehemmiyetli keşişhaneler, Müslümanlara ait bir çok mescitler, camiler vardır.

Sovyetlere Göre Almanlara Göre

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

yaptığı şaşırtma taarruzları püs kürtülmüş ve 36 Sovyet tankı tahrip olmuştur.

Stalingrad doğusundaki düşman hava alanları gündüz ve gece bombalanmıştır.

Saratov civarındaki petrol depoları gece bombardımanlarıyla ateşe verilmiştir.

Volga herzanında iki petrol gemisiyle iki büyük mayın ve mühimmat yüklü bir tren bu nehrin doğusunda tahrip edilmiştir.

Don cephesinde İtalyan kitaları nehri geçmeğe çalışan Sovyet kuvvetlerinin teşebbüsünü akim baktırmışlardır.

Voronej civarında düşman boş yere taarruzlarını tekrarlamıştır.

Cephenin merkez ve şimal kesimlerinde taarruzlarımızda devam edilmiştir. Düşmanın ilmen gölü cennub doğusunda yaptığı mahalli taarruz ve karşılık taarruzları kırılmıştır.

Alman noktalı nazarı

Berlin, 25 (A.A.) — Yarı resmi bir kaynaktan bildiriliyor: «Stalingradın yakında düşeceği iddia edilemezse bile Alman kitalarının kaydettiği büyük terakiler neticesinde düşman kuvvetlerinin zaafa uğradığı tahmin edilebilir.»

Alman askeri mahfillerinde Stalingrad'daki durum hakkında dün akşam ileri sürülen müteale bu merkezde idi. Berlin askeri mahfilleri şehri üzerine yapılan ileri hareketin asla durdurulmamış bulunduğu, bilakis bir plan dahilinde terakki etmekte olduğunu kaydediyor.

Sovyetler kayıplara bakmak sızın ellerinde ne varsa, muharebeye sürmektedir. Halbuki Alman komutanlığı büyük bir hamle yapmakta kasden çekiniyor. büyük Stalingrad zaferini bil-Alman milleti ve bütün dünya direcek haberi daha bir müddet bekleyecek olsa bile Alman komutanlığı planını değiştirmeyecektir.

Vandel Vilki

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bir çok alman taarruzlarının atamete uğradığı bu cephe de cesadların üzerinden geçen Vilki ile kendilerine refakat etmekte olan Amerikan askeri ekspedierinden general Bradley ve Yarbay Meşur bu yerlerinden çok müstesad olmuşlardır.

Amerikan teyinin bütün azası kuzularda göstericisi son zafere olan imamları karşısında pek mütehasis olmuşlardır.

dir. Meşur Rus bakırının da çıktığı yerdir.

Yine bu nehir kenarında bulunan, «Lenin» in doğum yeri «Ulyanovski», bütün Rusyaya, buğday ve patates gönderir.

Volga nehri, Kuybışef (Evvelki ismi Samara) da, 250 metre genişliğinde bir liman vücutu getirir. Volga ile Ural arasındaki geniş arazinin siyah topraklarında yetişen külliye miktarı buğday, bu limandan, garbi Rusyaya gider.

Volga üzerinde, bir de, 330,000 nüfuslu Saratof şehri vardır. Bu havalı pek sıcak olduğu için, bol kamuz, kavun, balık yetişir. Meşur Rus hayarının vatani da burasıdır. Nehrin cennuba doğru döndüğü dirsekde de, Rusların en mühim sanayi merkezlerinden biri olan Stalingrad bulunur.

Volga nehri, nihayet balığı da ci varındaki calıklılarda av hayvanat da bol olan bir bataklık arziden geçtikten sonra, balık ve hayyar ihraç eden, Moskovaya, Bakü petrollerini gönderen Astrakan'da denize dökmüştür.

Almanlar, Stalingradı ellerine geçirirlerse, borularla ve şarncı gemilerle merkezi ve şarkı Rusyaya giden petrolün yolunu keseceklerdir. (Zaten, şimdiden daha, Almanlar bu neticeyi elde etmişlerdir.)

Volga nehri, bütün Rus nehirleri içinde, kanal sistemleriyle, en mükemmel bir su yoludur. Ruslar, Çarlar gibi, açacakları kanallarla Volga nehri vasıtasıyla, Hazer, Karadeniz ve Baltık denizlerini birbirine birleştirmek istiyorlardı. Bunun için de işe başlamışlardı. Don nehrinin, bugün kanlı harpler cereyan eden dirşinden (Kale) tan Stalingrada kadar bir kanal açmışlardı fakat harp, her şeyi durdurdu.

Volga nehri, Stalingrad üzerinden, orta Rusyanın hububat ve şarısını şarkı ve merkezi Rusyaya naklediyor ve merkezi Rusya ordularının da petrol ihtiyacını temin ediyor. Bu hal gösterir ki, nehir, Rusyada, bugün, hem ticaretçe ve daha ziyade de sevkulceyşî pek mühim bir rol oynuyor. Rusya, işte bunun içindir ki, Stalingradı, karış karış müdafaa ederek elden çıkarmamağa çalışıyor.

Suikast davası

(Baş tarafı 1 inci)

buat mensuplarına salonda yerler ayrılmıştır. Ancak Ceza ve Temyiz mahkemeleri usulü kanunumun hükümlerine göre maznunun mürafada buluncakları -cekleri gibi kendilerini bir veldi ile de temsil edilebilirler. Fakat maznunlar mevcut iseler bizzat isbat vücut etmek talebinde bulunamazlar. Bu vaziyete göre, yarın, (züğün Temyiz birinci ceza dairesi evvel maznunların celbi ile teklifkâln evrak üzere -rinde yapılmış hususlarından birine karar verecektir. Evrak üzerinde teklifkâta karar veril -diği takdirde salonda dinleyici bulunmayacaktır. Fakat maznunların celbine karar verilirse mürafaa tabiatile başka bir güne kalacaktır.

ki de doğuda Terek nehri mecrasını takip ederek ilerlemekte dir. Buradaki Rus hücumları püskürtülmüştür. Şimdi Sovyet kitaları kuşatılmış tehlikesine maruz bulunuyorlar. Filhakika Alman kolları bir çevirme hareketine teşebbüs etmişlerdir. Birinci Alman kolu şimal doğuya doğru ilerlemektedir. İkinci kol ise doğu istikametinde bir yol tuttuktan sonra şimdî cennuba doğru sarkmağa başlamıştır.

DAĞARCIK...

Dil bayramı münasebetiyle

Ben çocukken, bir haftadır başka bir yerde misafirlikte bulunamamışım. Şöyle bir mektup yazmışım:

«Hasreti istiyakınıza tabâverî mukavemet olamıyarak rüzü şeb didelerimden düümü teessür rızan olmaktadır... ilâhır»

Mektubun bu satırları okunurken, rahmetli anıncığım, önce şöyle bir derlenip toplanır ve alt taraftaki satırlarda da tıpkı dua eder gibi ellerini açar, her uzun, ağdalı, anlaşılmaaz cümle -nin bitişinde âminî bastırır ve mektup sona erince o da son ve daha içinden gelen bir emni -yetle açık ellerle yüzünü sıvazlar.

Bu manzara karşısında tabii o evin oldukça münevver sahipleri bir hayli gülüşür ve mektubu okuyan yüksek tahsil görmüş zat da bana inş ve kibet -betten tam on numarayı verir, anıme de şöyle söyler:

— Senin oğlan bu yaşta bu kadar yazarsa ileride muhakkak

en yüksek bir yerde başkâtip olur.

Vakti biraz sonra en yüksek bir yerde başkâtip olamadıkça da orta bir yerde sıra kâtipi o -fabilmistik. Kalemimden yine kan! damlıyordu. Yine inş, kibet ve biraz da edebiyat kitap -larından, o zamanki gazete, mecmualardan ve şuradan buradan aşadığım kelime, istilâh, terkip -lerle bir takım parçalar kaleme alarak boyuna âmîrîmin gö -ziine giriyordum.

Bir gün bulduğum dairede birkaç yüz gencin girmiş olduğu bir müsabaka imtihanını da aynı beylik sözlerle kazanmışım.

Şimdi bir o dile, bir rde oğlun -dile bakıyorum da dil inkılabı -mızın tez zamanda yaptığı bu işler karşısında, her dil bayramı geldikçe göğsümü kabartarak bizi kendi dilimize, kendi benliğimize kavuşturan bu bayram -ları can ve gönülden kutluyo -rum.

Osman Cemal KAYGILI

Türk siyaseti

(Baş tarafı birinci sayfa)

ri imkânların hakkile anlaşıl -mamasıdır. Türkiyenin dış si -yaseti Türk devletinin bütünlü -günü korumak gayesini hedef tutuyor.

Türk hükûmeti bir cihan har -binde tarafsız kalmanın tehli -kelerini biliyor. Bu memleket -safidâne bir iymislerîge kâpı -larak sadece bir mukavele ile kendini umumi harpten kurtar -abileceğine inanmış değildir. Türkiye 1940 yazının nazik gün -lerinde İngilterenin müttefikli -kalmakla müttefiklerin zaferine güvendiğini bütün dünyaya ilan etmiştir.

Şimdiki vaziyetten bahseden İngiliz mecmuası yazısını şöyle bildiriyor:

«Türkiye Haziranda Mısırın yıkılması ihtimalini ne kadar şokukantılıkla karşılamışsa, şimdi de Kafkasyayı tehdit eden tehlike önünde aynı şokukantı -lılığı gösteriyor. Türkiyenin har -reketi askeri hareketin gelişme safhalarını hesaba katan bir memleketin hareketidir. Türk milletinin gerektiği zaman yurdunu korumak için işe ba -kımından ne vaziyette kalırsa kalsın şiddetle düğüşecek har -pçi bir millet olduğuna şüphe yok tur.»

İngiltere ile ticarî münasebetimiz ve Taymis

Londra, 25 (A.A.) — Times gazetesi başmakalesini Türk -İngiliz ticaretinin gösterdiği bu yük inkışatı tahlile hasretmiştir.

United Kingdom Commercial Corporation tarafından imzalan -nan yeni mukavelelere göre, İngiltere bu sene Türkiyeden geçen seneden de fazla mahsul almaya karar vermiştir.

Times yazısında şöyle diyor: «Yunanistanla Adalar deni -zindeki Yunan adalarının mih -ver deketleri tarafından işgali, Türkiyeye mütemadiyen daha fazla İngiliz malı gönderilmesine mâni olmamıştır. Türkiye İn -giltere ve Amerikadan bilhassa değerli mamûlâtı ihmalini arttıra -cağını ümit etmektedir.

İngiliz metodları Türkler üze -rinde iyi bir tesir bırakmıştır. Ticarî münasebetlerin kuvvet -lenmesi sıkı ve namuslu itifa -kımızın muhafazasında hiç şü -hesiz âmil olmuştur.

Romen Maliye Nazırı çekildi

Macar Harbiye Nazırı da istifa etti

Bükreş, 25 (A.A.) — Romen maliye nazırı Stoanecuk'un istifa etti -ği resmen bildirilmektedir. Ygine nazır müstesad Neagu tayin edilmiştir.

Diğer ehetten ziraat müsteşarı Ourel Pana ziraat nazırlığına tayin edilmiştir.

MACAR HARBİYE NAZIRI DA Bükreşte, 25 (A.A.) — Macar Nazırı, harbiye nazırı general Bartalan istifasını kabul etmiştir. Baş -vakanın teklifi üzerine Nalb, müte -stak general Güllauve Magy'yi millî müdafaa nazırı tayin etmiştir.

AKINTIYA KÜREK

Uç gaye, üç netice!

(Baş tarafı 1 inci)

larında bugünkü tehalar dur -duka, yarımkî nesli, «Dağılık», «Binicilik», ve «Denizcilik» ke -limelerinin sahibi malarına inandıramayız. Eğer bu binicilik, dağılık, ve denizcilik külpüle -rinin maksatları, bu sporların kendileriyle birlikte, isimlerini de öldürmek değilse, bu ricamıza dudak bükmezler sanırız. Hem bu hareketin, bir bakımdan ken -di bünyelerine uygun düştüğünü de unutmasınlar: Zira, kulip -lerinin işine bakınca, spor yap -tıklarını sanarak yorumları çok muhtemeldir. Bu itibarla, mişseselerinden, sporun kendisinden sonra adını da sürerlese rahat göbeklerinin gelişmesi yo -lunda manevi bir engel bile kalmamış olur!

Moskovaya göre

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

temmektedir. Bu kayıplar yaz taarruzu sırasında olmuş ve bil -hassa son çarpışmalarda meydana gelmiştir. Gazeteler bugünkü durumun ve hâken mevcut şart -ların, müttefiklerin kuvvetle hareketi geymeleri ve başka cep helerinde müsterek işbirliği yap -mak için vaziyetini fevkalade müsait olduğunu yazmaktadır lar.

Müttefik kuvvetleri

Vaşington 25 (A.A.) — Yapı -lan hesaplara göre, Almanya 12 milyon, Rusya 8 milyon ve İn -giltere 500 milyon asker çıkar -mıştır. Birleşik Amerika 12 mil -yon kişilik bir ordu hazırlamak -tadır. İngilizlerle Amerikanlar taarruzlarını son hadde çıkardık -ları zaman Alman orduları he -men kâmilan erimş olacaktır. Bu hâdisenin, gelecek sonbahardan evvel vukua gelmesi beklenmek -tedir.

Stokholm 25 (A.A.) — İsve -ğin doğu kıyılarında kara, deniz ve hava kuvvetlerinin müsterek manevraları devam etmektedir. Bu manevralar, muhtemel bir istila teşebbüsüne karşı memle -ketin nasıl müdafaaı ge -reltiğin anlamak için yapılmak -tadır.

Berlin, 25 (A.A.) — Gazeteler A -merikan muharebelerinden Vingsour Smith'in son demecini, müttefikler arasında anlaşmazlık olduğuna de -kil sayıyorlar. Amerikan muharrit resmî Vaşington mahfillerinin so -vyetler birliği ile diğer müttefik mem -leketler arasında hüküm süren an -laşmazlıktan dolayı kaygı içinde bu -ludüğünü söylemiştir. M. Smith'e göre, müttefiklerin bu sene Alman -yaya karşı karada büyük bir taar -ruza geçmek hususundaki valdieri -ni kasden gerçekleştirmek isteme -dikleri halindeki Rus milletin de bir zan uyandırmak çok tenadır

LORENZ 1943 MODELİ
W. 167 5-6 LÂMBALI
ALMAN Tekniğinin Şabeseridir

Radio

Türkiye Umum Müessesiliği
SADETTİN SÖNMEZ **M. LOGOTETİS**
İstanbul Sirkeci Horasancıyan Han Numara 7/25
Telefon: 20412 Telgraf: LORENZ — İstanbul

GÖZEN KREM
Hakiki güzellik kremi
GÖZEN PUDRA
en ince tutan pudra yeni renkler
Gözen Briyantini
Kristalize ve likit Yağlı - Yağsız

Gözen

Güzellik Sütü - Cildi Gençleştirir.
Kadife gibi bir ten yaratır
GÖZEN ALLİĞİ cazib renkleri Lâvanta çiçeği
SEV BENİ
O Y A
ESMER
HÜLYA

GÖZEN'in dört kokulu losyonları
GÖZEN'in Dudaktan Kalbe Parfumu
İtiryat depoları Gözen müessesesi Büyük Postane caddesi No. 5

KAYSERİLİ
APIKOĞLU
Namlı Türk Sucukları

Devairli resmiyenin nazarı dikkatine :
İmalâthanemizin 1 den 3 numaraya kadar İDEAL marka gayet sağlam ve tasarruflu SOBA ve BORULARI satışına başlamıştır.
Toptan ve perakende satış yeri M. GÜREL Galata Ferme-ciler yeni han 4 No. Telefon 41040

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

CİNSİ	Mikdarı
S. W. 56	Zımpara taşı 200 adet
» 57	» 300 »
Mukavves	» 50 »
Rapit 19X200	» 700 »
Rapit 18X200	» 500 »
G. I. C. 3003 Skoda	» 300 »
22 s/m	» 30 »
20 s/m	» 50 »
60 s/m	» 240 »
Hindiy	» 10 »
W. 565	» 100 »
U. G. 68-70	» 20 »
U. G. 68-78	» 20 »

1 — Yukarıda ons ve mikdarları yazılı zımpara taşları pazarlıkla satılacaktır.
2 — Pazarlık 2/10/942 cuma günü saat 9.30 da Kabataşta İktisat bültesindeki merkez alın komisyonunda yapılacaktır.
3 — Zımpara taşlarına ait nümünler her gün öğleden sonra sözlü geçen subede görülebilir.
4 — İsteğe göre pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden % 15 teminat parasıyla birlikte mezkûr komisyonu müraعاتları alın olunur.
(10216)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden

Bir yüksek inşaat mühendisi alınacaktır

Umum müdürlüğümüz merkez teşkilatında kâhdam edilmek üzere aşağıdaki şartlar dairesinde ücretli bir yüksek inşaat mühendisi alınacaktır.
1 — Memur kanununun 4. cü maddesinde yazılı evsafi hâz bulunmak.
2 — Mevcut askerlik vazifesini ifa etmiş bulunmak.
3 — Verilecek ücret 3656 sayılı kanun hükmüne göre tesbit edilecektir. Müracaat edeceklerin sarf ve onunaki adresleri yazılı dilekçelerine eşliğinde yazılı vesikaları bağlayacaktır.
A — Hüviyet cüzdanı veya musaddak sureti.
B — İyi durum mezbataisi
C — Okul şahadetnamesi veya musaddak sureti cıyabancı memleket- te tahsil etmiş olanların 3458 sayılı kanuna göre almalari ikiza eden yüksek mühendislik ruhsatnameleri aslı veya musaddak sureti.
D — Askerlik terhis vesikaları veya musaddak sureti.
E — Evvelce çalıştıkları yerlerde aldıkları borservislerin aslı veya musaddak suretleri.
(10235)

Kadıköy Vakıflar Müdürlüğü ilânları

Mütemmün kıymeti	Mevkiddat teminatı
Lira Kurus	Kurus
83 32	83

Üstüdaarda Atık Valde mahallesinin Abacı Dede sokagında yeni 57 kapı No: 11 ve 60 metre mürabbat sahasındaki arsanın mülkiyetinin satışı zımında müzayecisi 10 etis uzatılmıştır. İhale 1/10/942 perşembe günü saat 14 de dir. İsteleklerin müddetle akaret kalenine müracaatları (112)

Teknik okulu Müdürlüğünden :

Mühendis kısmı giriş imtihanları 2/10 942 ve Fen memurluğu kısmı giriş imtihanları 10/10/942 tarihlerinde yapılacaktır.
İmtihana gireceklerin bu günlerde saat 8.30 da okulda bulunmaları.
Okulun 1942-1943 eğitim yılına 19/10/942 pazartesi günü başlanacağı ilân olunur.
(80)

KAFKASYA VE PETROL HARBI

Dünya petrol istihsalâtı ve Kafkasya

YAZAN : Kadri Kemal KOP

— 4 —

Bazıları doğu harbinin ve belki bu günkü dünya harbinin mücadeleleri Kafkasya'da tayin edilecektir, kanaatini ileri sürüyorlar. Bu, şu demektir ki, Kafkas petrolü savaşın eline geçişi vakit ruslar en büyük silâhı ellerinden kâçırmış ve almaları bu silâhı kazanmış ve ellerine geçirmiş olurlar. Bu bakımdan adanâ petrol denilen bu silâhın, Kafkasya'da ve Sovyet Rusya'daki vaziyetini mütalâa etmek lazımdır.

Harbin evvel, dünya petrol istihsalâtı senede, 270 milyon ton idi. Bunun 200 milyon tonu Amerika'da, 10 milyon tonu merkez Avrupa ve Mısır'da, 45 milyon ton kadari da Rusya ve Yakınışıkta istihsal edilmekteydi. Bu 45 milyon ton petrolün 30 milyonu Rusya'da, 10 milyonu İran'da ve 5 milyonu da Irak'ta çıkarılıyordu.

1941 senesinde, Rus petrolünün % 65 miktarındaki istihsalâtı, Hazar denizi kıyısında ve Baku şehrinde ihtiva eden Apeheron yarımadasında çıkarılıyordu.

Avrupa ve Sovyet Rusya'nın sulh zamanındaki senelik istihsalâtı 54 milyon ton olarak hesaplanmaktadır. Ve bu sarıya bir ton fazlasıyla Avrupa ve Yakınışık istihsalâtı ile karışılmaktadır.

Avrupa ve Yakınışık istihsalâtı ise 55 milyon ton olarak tesbit edilmiştir. Rusya kendi başına senede 30 milyon ton petrol istihsalâtı ve 31 milyon ton petrol istihsalâtı etmek ve geri kalan 24 milyon ton petrol de Avrupa'nın ihtiyacını karşılamaktadır.

Rusya Kafkasya ve Hazar denizi ile olan ihtiyatını kaybetmiş olduğu istihsalât mezkûr olan Rusyanın diğer bölgelerindeki petrol kayu-larıyla idfa etmek mecburiyetinde kalmaktadır. Rusya'da petrolün bulun-duğu ve işletildiği sahalar ekseri-yle Uraller muntakasında veya Vol-ga'nın yakınında bulunuyorlar. Bugün-ki Sovyet hükûmetinin idare merkezi olan Kibışef'in batısında, orta-simal Rusyadaki Başkırdlar diyarında ve daha şimalde Perm'de, as-gıda Hazar denizinin şimali, doğu sahillerinde ve hapsi Rusya istihsa-lâtının % 9 zümü teşkil eden pet-rol istihsalâtı yapılmaktadır. Fakat bu muntakalardaki petrol istihsalâtı, Sovyet Rusya'nın umumi ve bilhas-sa harp ihtiyaclarını karşılayacak bir hâlde olmamakla beraber, bu petrolun bir kısmı Alman Rus harbi sahalarına nakli de, mesafe-lere binlerce kilometrelik olması yüzünden çok müskül sayılmakta olduğu ileri sürülmektedir.

Rusyadaki petrol muntakalarının durumu hakkında verilecek izaha-ta gelince, Rusyanın petrol merkezi olarak bilinen Baku 860,000 nüfus-lu muazzam ve modern bir şehir olup hemm Kafkas dağlarına mu-vazi bir yol takip eden ve bu dağ-ların etimundan geçen 882 kilo-

metrelik bir petrol borusuyla batıda ve Karadenizin doğu sahillerindeki Batum limanına bağlı bulunmaktadır. Tiflis'ten geçen bu petrol yolu Bakudan iki hafta ayırır ve aynı zamanda bir çok yerlerde demiryolu-luna da tesip eder.

Kafkasyanın ilâci ve en mühim petrol yolu Kafkasya dağlarının şimalinden geçen ve Hazar denizinin batı sahlinde bulunan Makhachi-Kala'dan başlayarak, petrol kayu-ları ve tasfiyehaneleriyle meşhur bulunan 200,000 nüfuslu Grosny'den geçerek, bugünkü harp muntakası sayılan Armavir'e ve oradan Ros-tof yoluyla şimal istihsalâtında uza-yıp girmektedir. 220,000 nüfuslu Krasnodar'dan gelen bir boruda 53,000 nüfuslu Makhop petrol böl-gesini geçerek yakarda adı geçen ve 90,000 nüfuslu bir şehir olan As-tamir'de şimali petrol boru-larına kavuşur. Ruslar Makhop böl-gesini ayrı bir boru ile Karadeniz sahilindeki Tuapse limanına bağla-mışlardır.

Tuapse limanının senelik hareket hacmi 1,800,000 tondur ve bunun % 75 miktarını petrol teşkil etmekte-dir.

Evvelki gün Bostondan gelen bir radyo haberi yukarıda adları geçen Makhop ve Grosni petrol hâzinelini hekimde şu cümleleri ihtiva etmekteydi: Makhop ve Grosni'deki pet-rol kayu-larını ruslar şimdiye kadar başka merkezlerde yaptıkları gibi, o şekilde tahrib etmişlerdir ki, Al-manlar bunlardan en aşağı bir se-nede kadar istifade edemeyeceklerdir.

12 inci asırdan kalma yüksek sur-ları ve müteaddit eski han saray-larını ihtiva eden modern Baku şehri, hakikate bir petrol şehri manzârasını arz etmiştir.

1917 — 1919 senelerinde genç Azerbaycan hükûmetinin merkezi olan Baku'nun şimalinde bahar makineleri ve küçük fabrikalarıyla meşhur bulunan Tcherry Gorod (La Ville Noire) siyah şehir de, şarkında büyük petrol tasfiyehaneleri bu-lunan Bey Gorod (La Ville Blanche) beyaz şehir bulunmaktadır. Baku ile şimalde Nardaran arasında ve Apeheron yarımadasını cıncıptan şimal kateden elektrikle işler bir şimendör hatı da bu sanayi ve petrol bölgesinin faaliyetinde mühim rol oynamaktadır. Eski Zerdüş mezhebinin bir (ategede) dini ihtiva eden Surakhani sanayi şehri de, kıs-sa bir sube hatıyla bu demiryolu-na bağlıdır.

Sunu da ilâve etmek icabeder ki, Sovyet Rusya'nın yalnız Kafkasya-dan senede istihsal ettiği petrol, ü-mumi ihtisabın % 91 ni teşkil et-mekte ve mesale bu bakımdan mütalâa edildiği takdirde, şimdi Kaf-kasya'ya yapılacak istihsalâtı göster-en harbin ehemmiyeti bir kat da-ha tebariz etmektedir.

BİTTİ

Acele Satılık

Hususi yapılmış, idareli ve içi mantarlı çinko kaplı BUZ DOLARI ve KELVINATOR MARKA 4 ayak, evler için, az müstamel buz dolabı ve iki adet şık her mağazaya lâ-zım (Neon) ile pastanelere ve muhalebecilere için LÜKS TEZGAH acele satılıktır, ta-liplerin Yunus Seviç'e müracaatları. Galata: Arap çmı Bergamut sokak No. 3 telefon 41237

Satılık ucuz ev

Fener Averbey mahallesi Şişe-hane caddesinde 45 numaralı 5 odalı, mutfak, ev altı, elektrigi, çift halâst, koyusu ve büyük bahçesi olan ev acele satılıktır. İçindekilere müracaat.

Gaziantep Belediye Reisliğinden

1 — Gaziantep Belediyesi Elektrik Fabrikasının VM 138 model dizez gaz motoruna ait A 17 tünde 6 adet sızdırı kâğıdı dokümanları 5/9/942 tarihinden itibaren bir ay müddetinde kapalı zarf usulü ile teslim etmeye konmuştur.
2 — İhale kâğıdı 5/10/942 pazartesi günü saat 11 de yapılacağından tekliflerin mezkûr gün ve saatte bulunmaları.
3 — Bu işe ait garname bedelsiz olarak elektrik işletme idaresinden alınabilir.
4 — Muhammed bedel (10800) lradır. Müracaat teminatı 810 lira ol-duğu ilân olunur.
(10016)

Radio

26/9/1942 CUMARTESİ
7.30 Program ve men, saat 7yari.
7.40 Ajans haberleri.
13.45 Ajans haberleri.
15.00 Tensil:
18.00 Program ve men, saat 18yari.
19.30 Memleket saat ayarı ve A-jans haberleri.
19.45 Konuşma: (Türk Dil Kuru-mu adına).
20.15 Radyo gazetesi.
20.45 Müzik: Şarkı ve türküler.
21.00 Konuşma:
21.15 Müzik: Dinleyici istekleri.
21.45 Konuşma:
22.00 Müzik:

ZAYI — Şehrinin nahiyesinden aldığım hüviyet oludumı kaybet-tim. Yenisini elâçlamıdan, eksiksinin hükmü yoktur. (665)
Haraci Kutansel

İstanbul üçüncü ic-ra memurluğundan

937/4561

Sekban zâde Ahmet Necdet'e mas-masatı icraye —4062— İra —42— kuruş ödömege borçlu Konaletil-men şbu borcunu ödemesinden dolayı dairesinin 937/4561 sayılı deyasile haciz eden ve —2004— No. lu kanun hükmüne göre vazi-yet ve takdiri kıymetleri yapılmış bulunan Süleymaniyede Esmaruf mahallesinin Kızıllı Mesce-i soka-ğında caki 22, 22, yeni 24, 26, sayılı Evkâftan mazbul Kadı cıçmesinde Emni bina Sinan ağa vakfından ki-hâsenin nisit hissesinin paraya çev-rişmesine karar verilmiştir.

24 No. lu Ev: Zemini kiemen ka-rasman ve kısmen memmer doğu-bu koridor üzerine zemini kırmızı-cini, çimeno'lu adı ocaklı mublak o-lup arkadaki bahçeye kapısı vardır. Bahçe iki ağıldır. Aradan duvarla ayrılmış olup 26 No. lu evin bah-çesine geçilir. Koridorun sağında bir oda ve bir merdivenaltı vardır. Asma katta çıkılan merdiven vardır. Asma katta da bir oda ve bir hâla vardır.

Birinci kat: Bir sofa üzerine iki oda ve bir hâladır.

İkinci kat: Bir sofa üzerine iki oda ve bir hâladır.

Üçüncü kat: Bu kat iki odadır. Bi-rinin önünde kapalı balkon vardır.

26 No. lu Ev: Zemin kat, kândan girince bodrum mermer. Orası ka-rasman döşeli koridor, üzerine atin-da bulunan olan bir oda ve merdi-venle çıkılan asma katta diğer bir oda, hâla vardır. Zemin kattaki ko-ridor iki odadır. Orunda birinci kat-ta çıkılan merdiven nihayetinde ze-mini kısmen kırmızı cini döşeli ad-ocaklı mublak olup orta tarafındaki bahçeye bir kapı vardır. İki ağıldır. Birinde tulumalı bir kuyu var-dır. Diğerinde iki ağız vardır.

Birinci kat: Bir sofa üzerine kar-gışıklı iki odadır. Sofada hâla var-dır. Sofada sabit iki dolap ve küçük-aydınlık mahalli vardır.

İkinci kat: Bir sofa üzerine bi-rinci kâhı vardır.

Üçüncü kat: Bir önde diğer ar-kaında iki oda olup caddede tarafında-ki edanın önü kapalı balkon tara-fadadır. Bina ahşap ve dört katlıdır. Dahil akşamı tamire muhtacdır.

Hudud: Tapu kaydı gibidir.

Mesahası: Umum sahası (250 m2) olup bundan (141 m2) üzerine ahşap dört katlı bina mebli ve geri kalanı arkada bahçedir.

Taktir olunan kıymet: Gayri men-kullerinin bulunduğu mevkin gerefi-ne, mütehammil oludukları iradına, tamire muhtac bulunmasına, bina-nın arsa ve bhasının tanemama —5830— boş bin sekiz yüz seksen İra kıymet taktir edilmektedir.

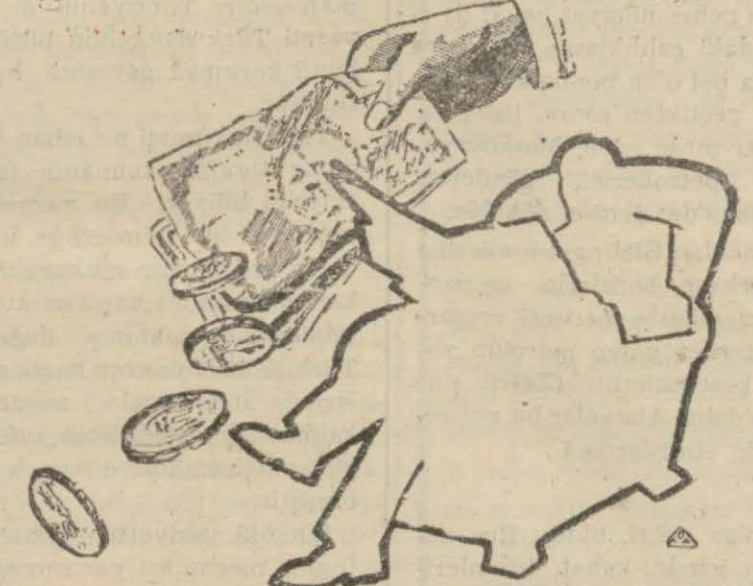
1 — İşbu gayrimenkulün arttırma kararname 10/10/942 tarihinden itibaren 937/4561 No. ile İstanbul üçüncü icra dairesinin muayyen No. da herkesin görebilmesi için aske-tir. İhanda yazılı olanlardan fazla malumat almak isteyenler işbu sar-tınamaya ve memuriyetimize mür-aacaat etmelidir.

2 — Arttırma işi için yukarıda yazılı kıymetin (% 75) nis-betinde pey alacağı ve Milli bir ban-kanın teminat mektubu tevdi ed-ecektir. (Maddde 124).

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alacaklıların ve ipotak hakkı elbetteğinin gayrimenkul üzerindeki haklarını hususıyla faiz ve masra-fa dair olan iddialarını işbu ilân ta-rihinden itibaren —15— gün için-de evrakı mübaleğelerinde birlikte mu-araziyimize bildirmeleri icap eder. Aksi takdirde hakları: Tapu Sicilli-ki sabit olmadıkça satış bedelinin

KUPONLU VADELİ MEVDUAT

VARLIĞINIZI TEMİN EDER

HER AYIN BİRİNDE PARANIN FAİZİ VERİLİR

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

Her nevi kıymetli

TÜRK ve İRAN HALILARI

Vereceğiniz paranın karşılığını alabilmek için, cildiyetle tanın-mış Şark Halı Ticaretevi'ni bir kere ziyaret ediniz. Renkleri, sabit ve fevkalâde desenli yeni gelen çeşitlerle evlerinizi süs-leyiniz.

ŞARK HALI TİCARETEVİ MUSTAFA CABBARZADE

Bahçekapı Dördüncü Vakıf Han binası altında No. 70

Sahibi: E. İ Z Z E T, Nesriyat Basıldığı yer: Son

Direktörü: Cevdet Karabilgin Telgraf: Matbaası

paylaşmasından haric kalmır.

4 — Gösterilen günde arttırma-ya iştrak edenler arttırma-ya şarkna-masını oltumus ve lüzumlu malumatı almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olurlar.

5 — Gayri menkul 23/10/42 tar-ihiinde cuma günü saat 14—16 ya-kadâr İstanbul üçüncü icra memur-luğunda —3— defa bağırdıkları-sonra en çok arttırana ihale edilir.

Şu kadar ki arttırma bedeli gayri menkul için tahmin edilmiş olan kıy-metin en az (% 75) ini bulmak ve, satış işyerinin alacağına rücham olan diğer alacaklılar o gayri menkul 75 temin edilmiş ise bu suretle rüch-hani olan alacaklıların mecmuundan fazla olmak ve bundan başka para-ya çevrilme ve paylaşılma masrafla-rına tevciüz etmek şarttır. Sayed böyle bir bedel teklif edilmeyece en çok arttırana tahhüdi baki kalmak üzere arttırma on gün daha tondit e-dilecektir 2/11/1942 tarhiine tesadüf eden pazartesi günü saat 14—16 ya-kadâr İstanbul üçüncü icra memurluğun-da arttırma bedeli satış işyerinin al-acığına rüchamı olan alacaklıların mecmuundan fazla olmak ve bundan başka pârnya çevirme ve paylaşıl-ma masraflarını tevciüz etmek şart-tı en çok arttırana ihale edilir.

6 — Alıcı arttırma bedeli har-cında olarak yalnız Tapu ferag har-cını yirmi senelik vakit tevciüz bedel-i ve ihale karar pullarını vermez-ge mecburdur.

Müterakim vergiler tenvirat ve tanzifat ve dellâhiye rüsumundan mütevellit Belediye rüsumu ve mü-terakim vakit icaresi alıcaya ağı ol-mayıp arttırma bedelinden tenzil o-lunur. İşbu gayri menkul (1/2) fiyesi yâkında gösterilen tarhiide İs-tanbul üçüncü icra memurluğu ada-sında işbu ilân ve gösterilen arttır-ma şarknamesi dairesinde satılaca-ğı ilân olunur. (937/4561)

sa ihale yapılamaz ve satış talebi düşer.

6 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kimsede derhal veya verilen rüchlet içinde parayı vermeyeze ihale kararı fesh olumarak kendisin-den evvel en yüksek teklifte bu-lunan kim ise arz etmiş olduğu be-delle almaya razı olursa ons' razı olmazsa veya bulunmazsa hemen yeti gün müddetle arttırmaya çık-ırılıp en çok arttırana ihale edilir.

İki ihale aramada fark ve geçen günler için % 5 den herp olunsak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme-hâcet kalmaksızın memuriyetimize ahtedan tahsil olunur. (Maddde 133).

7 — Alıcı arttırma bedeli har-cında olarak yalnız Tapu ferag har-cını yirmi senelik vakit tevciüz bedel-i ve ihale karar pullarını vermez-ge mecburdur.

Müterakim vergiler tenvirat ve tanzifat ve dellâhiye rüsumundan mütevellit Belediye rüsumu ve mü-terakim vakit icaresi alıcaya ağı ol-mayıp arttırma bedelinden tenzil o-lunur. İşbu gayri menkul (1/2) fiyesi yâkında gösterilen tarhiide İs-tanbul üçüncü icra memurluğu ada-sında işbu ilân ve gösterilen arttır-ma şarknamesi dairesinde satılaca-ğı ilân olunur. (937/4561)

LİMON ÇİÇEKLERİ HASAN KOLON-YASI ÇIKTI

Avrupa ve Amerika'da bile emsa line tesadüf edilemeyecek derecede nefis 90 derece limon çiçekleri HASAN kolonyası büyük fedakârlıklar neticesi istihzarına muvaffak olmuştur. HASAN Deposu ve şubelerinde cep şişesi 50 . 1/16 -

80 - 1/8 - 150 - 1/3 300 - 1/2 475 - 1 kilo 900 kuruşa satılığa çıkarılmıştır. NESRİN Limon çiçekleri dahi çıktı.